

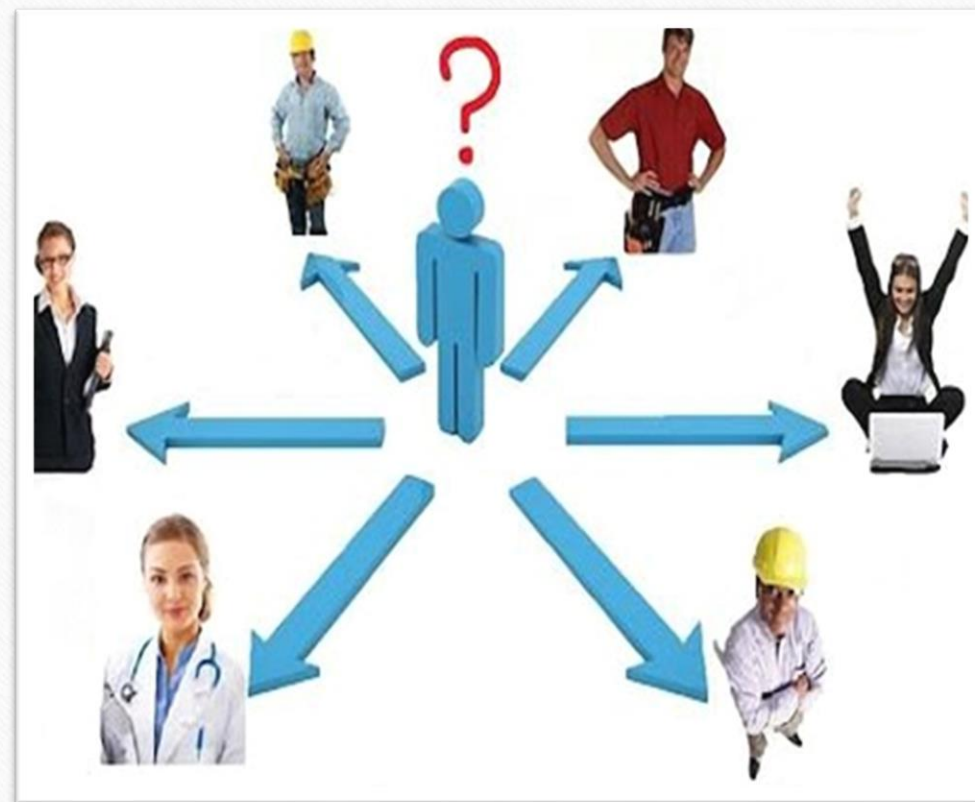

KIMYO
fanini o'rganish
orqali turli
kasblar tanlash
imkoniyati

Har bir inson taqdirini belgilaydigan mas'uliyatli bosqichlardan biri bu kasb tanlashdir.

Unga jiddiylik bilan qarash maqsadga muvofiq.

Kasb - inson mehnati yoki mehnat faoliyatining alohida turi bo'lib, uni bajarish uchun insonda maxsus bilimlar, ko'nikma, malakalar va kasbiy qobiliyat mavjud bo'lishi lozim.

Kimyo insoniy ishlarda qo‘llarini
keng yoydi...

Qayerga qarasak, qayoqqa
qarasak,
uning mehnatsevarligi
muvaffaqiyatlari
ko‘z o‘ngimizda namoyon
bo‘ladi.

M.V.Lomonosov

Kimyo fani bizga dunyoni tushunish
imkoniyatini beradigan eng muhim fanlardan
biridir. Agar siz atrofimizda doimiy ravishda
sodir bo'layotgan kimyoviy jarayonlar haqida
bilmasangiz, unda dunyoni
butunlay bilib bo'lmaydi

Zamonaviy kimyo sirlarini o'rganish

- ✓ ko'plab dolzarb va izlanayotgan kasblarni egallash imkonini beradi.

Kimyo fanini bilish

- ❖ tibbiyot,
- ❖ farmakologiya,
- ❖ biokimyo
- ❖ biofizika,
- ❖ molekulyar biologiya,
- ❖ geologiya sohalarida ishlash imkonini beradi...

Kimyo – muvaffaqiyatli kelajak garovi: kimyodan olingan bilimlar munosib kasbni egallashga va hayotdagi o'rningizni topishda asqotadi.

KIMYOGAR -

har xil moddalarni,
ularning bir-biri bilan
bog'lanishini,
xossalarini va kimyoviy
reaksiyalarning
xususiyatlarini
o'rganuvchi
mutaxassis

Kimyogar o'rganadi:

- kimyoviy tahlil va moddalar,
- mahsulotlar, xom ashyo tarkibini o'rganadi.
- Turli moddalarning xossalarini o'rganish bilan shug'ullanadi,
- moddalarning xalq xo'jaligida qo'llanilishini prognozlash;
- sanoat miqyosida turli moddalarni olish, ishlab chiqarish (mineral o'g'itlar, insektitsidlar, o'sish qo'shimchalari va boshqalar).

Kimyoviy tadqiqotlar olib boradi:
yangi mahsulotlarni tahlil qilish va sintez
qilish,
ularning xususiyatlarini tekshirish,
kimyoviy sintez (ma'lum kimyoviy tarkib
va tuzilishga ega bo'lgan aniq mahsulotni
olish).

Kimyogar - turli mutaxassisliklarni o'zida birlashtirgan kasbning umumiy nomi.

yuqori darajadagi
diqqatni
jamlashni
va barqarorlik

uzoq vaqt
davomida
og'ir ishlarni
bajarish

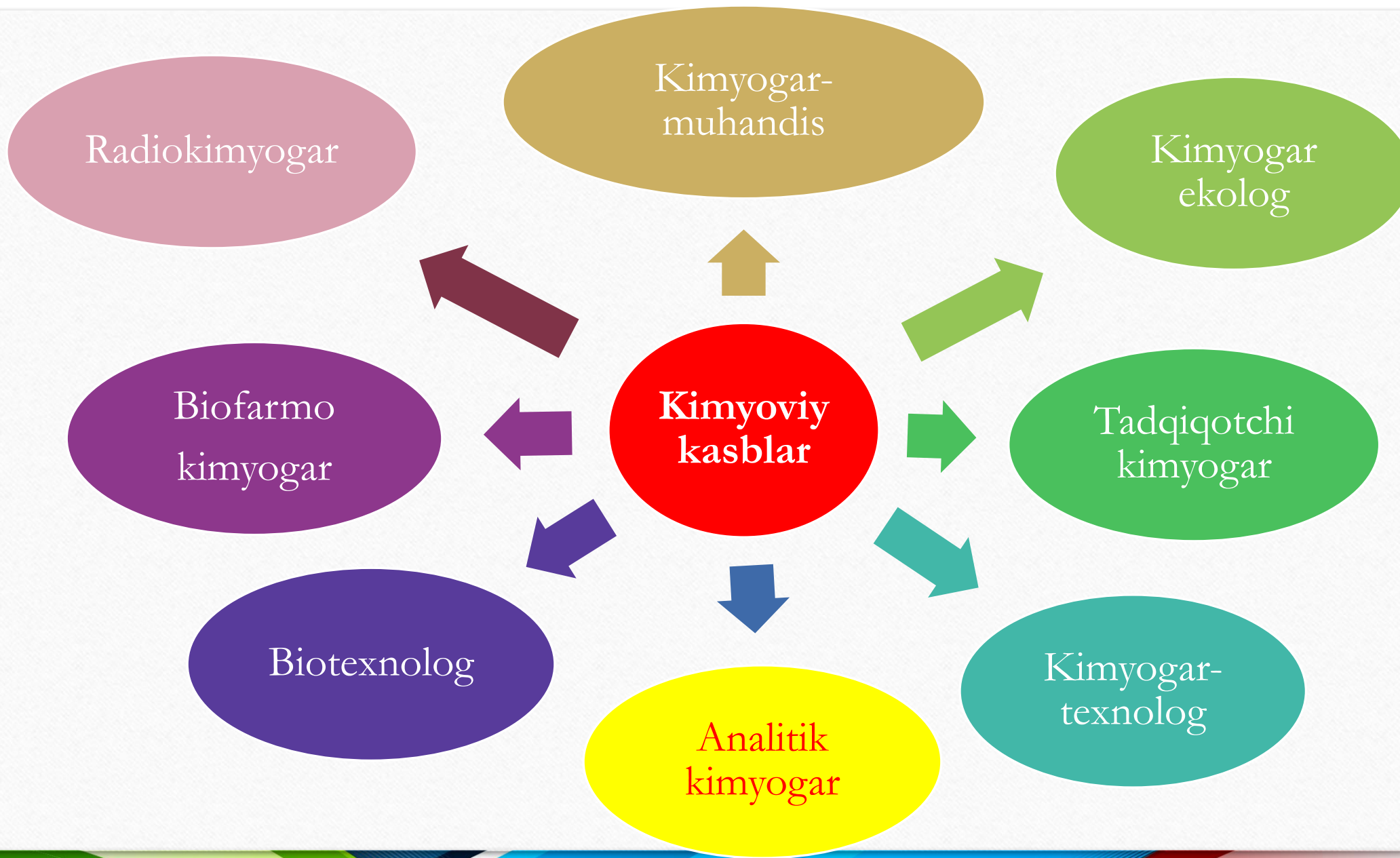
katta hajmdagi
ma'lumotlarni tahlil
qilish
va tizimlashtirish
qobiliyati

Tashkilotchilik,
aniqlik,
xotirjamlik,
qat'iyatlilik

Kimyogarning kasbiy bilimlarini qo'llash sohalari:

- ☐ sanoat va akademik tadqiqot institutlari
- ☐ kimyo korxonalari va kombinatlari
(plastmassalar, sintetik tolalar va gazlamalar,
o'g'itlar va boshqalar ishlab chiqarish uchun);
- ☐ ta'lim muassasalari;
- ☐ sellyuloza-qog'oz sanoati korxonalari;
- ☐ kon va qayta ishlash korxonalari;
- ☐ tibbiyot muassasalari (farmatsevtika sanoati);
- ☐ oziq-ovqat sanoati korxonalari; parfyumeriya sanoati

Kimyogar-texnolog –

bu sanoat sharoitida ishlab
chiqarish uchun
mahsulot ishlab chiqarish
bo'yicha optimal
loyihalarni ishlab
chiqadigan mutaxassis.

Kimyo-texnologlarga

- plastmassa ishlab chiqarish va qayta ishlash korxonalarida,
- bo'yoq va laklar, o'g'itlar ishlab chiqaruvchi zavodlarda,
- neft-kimyo sanoatida talab katta.

Kimyogar-texnolog ishining mohiyati –

- ✓ kerakli xususiyatlarga ega bo'lgan yangi kompozitsiyalarni ishlab chiqish;
- ✓ optimal xomashyoni tanlash,
- ✓ yangi mahsulot ishlab chiqarish texnologiyalarini joriy etish
- ✓ bu jarayonlarni nazorat qilish bo'yicha ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borishda;
- ✓ olingan moddalarning xossalarini o'rganishda va
- ✓ ularning sifatini oshirish maqsadida formulalarini sozlashda.

Bugungi kunda nafaqat kimyo-texnologlar,
balki xomashyo yetkazib beruvchilar bilan
ishlashga qodir, kimyo bozorini yaxshi biladigan,
yangi turdagi mahsulotlarni joriy etish bo'yicha
loyihalar ishlab chiqish va rahbarlik qila oladigan
mutaxassislariga alohida talab katta.

Muvaffaqiyatli faoliyat tashabbuskorlik,
odamlar bilan ishlash qobiliyati,
iqtisodiyot va menejment bo'yicha qo'shimcha bilimlarni
talab qiladi.

Kimyoviy tahlil laboranti –

laboratoriyada
moddalarning
kimyoviy va
fizik-kimyoviy tahlilini
o'tkazuvchi
mutaxassis

Kimyoviy tahlil laboratoriya assistenti vazifalari:

- turli moddalarning kimyoviy va fizik-kimyoviy tahlilini o'tkazadi:
- rudalar, neft va neft mahsulotlari, turli navlardagi po'latlar, metall qotishmalari, kislotalar, tuzlar va boshqalar.
- Ish uchun reagentlar va jihozlarni tayyorlaydi.
- Moddalarni tahlil qiladi: moddaning kimyoviy tarkibini, tarkibidagi elementlar va birikmalarning miqdoriy nisbatini belgilaydi, moddaning fizik-kimyoviy xususiyatlarini (yopishqoqlik, eruvchanlik va boshqalar) aniqlaydi.

Biokimyogar -

tirik organizmlarda sodir
bo'ladigan kimyoviy jarayonlarni
o'rganadilar.

Biokimyogarlarning ildiz hujayralari va
genetika,
organizmlarning turli dorilar va
allergenlarga munosabati,
agrokimyo va ekinlar hosildorligini
oshirish
sohasidagi tadqiqotlar uchun juda
muhimdir.

Biotexnologning
faoliyatini ikki so'z
bilan ta'riflash qiyin.
Bu ish tibbiyot,
farmatsevtika va
genetik muhandislikni
qamrab oladi.

Biotexnologning kasbiy faoliyati

- ❑ mikroorganizmlar, fermentlar, o'simlik va hayvonlarning hujayra madaniyatidan foydalangan holda biologik faol moddalar ishlab chiqarish va xom ashyoni qayta ishlash kabi sohalarni qamrab oladi;
- ❑ **zamonaviy biotexnologiyaning asosiy yo'nalishlari**
- ❑ (genetik va uyali muhandislik, qishloq xo'jaligi, sanoat va tibbiy biotexnologiyalar) bo'yicha ilmiy-tadqiqot faoliyati;
- ❑ **atrof-muhitni ifloslanishdan himoya qilish (oqava suvlar va ifloslangan hududlarni biologik tozalash,**
- ❑ **sanoat, maishiy va qishloq xo'jaligi chiqindilarini utilizatsiya qilish).**

ilmiy-tadqiqot institutlari
va ilmiy-amaliy markazlarda

1

4

oziq-ovqat sanoati (non,
sut va go'sht kombinatlari

mikrobiologiya

2

5

parfyumeriya-kosmetika

farmatsevtika

3

6

Biokimyoviy sohalar

Ekolog- kimyogar

Korxonalarda mahalliy
monitoring,
sanoat ekologik
nazoratini tashkil etish
va amalga oshirish
bilan shug'ullanadi.

Atrof-muhitga ruxsat etilgan ta'sir standartlarini,
tabiatdan foydalanish cheklovlarini ishlab chiqadi va ekologik
to'lovlarni hisoblaydi.

Atmosfera havosini ifloslantiruvchi manbalar,
chiqindi suvlar, chiqindilarni inventarizatsiya qiladi,
chang va gaz tozalash inshootlarini sinovdan o'tkazadi
va pasportlarini tuzadi.

Xom ashyo, oraliq mahsulotlar va oziq-ovqat mahsulotlari,
suv sifatini kimyoviy ekspertizadan o'tkazadi.
Ishlab chiqarishdagi kimyoviy jarayonlarni nazorat qilish vazifasini
bajaradi

Ekolog- kimyogarlar ishlashi mumkin: :

kimyo, metallurgiya, biokimyoviy, farmatsevtika, tibbiyot, veterinariya, oziq-ovqat, elektron, parfyumeriya va kosmetika profilidagi ilmiy-tadqiqot institutlari, analitik laboratoriyalar, korxona va firmalarning ilmiy markazlarida ishlaydi; sanitariya-epidemiologiya, sertifikatlashtirish, ekspertiza va tahliliy laboratoriyalarda ekologik nazorat, atrof-muhit ekspertizasi va monitoringi muassasalari va xizmatlari.

M.V. Lomonosov shunday degan edi:
"Shifokor kimyo bo'yicha qoniqarli bilimsiz
mukammal bo'lolmaydi".

Bu so'zlar bugungi kunga tegishli.
Kimyo nazariy va klinik tibbiyot fanlarini o'rganish uchun
asosdir.
Tibbiyot va sog'liqni saqlash uchun kimyoning o'rni dori
vositalari,
tibbiy materiallar, asboblarni sintezida, shuningdek
diagnostika va davolashda ayniqsa muhimdir.

Shifokor –

bu kasalliklarning oldini olish va davolashda, inson tanasining normal faoliyatini ta'minlashda o'z mahorati, bilim va tajribasidan foydalanadigan mutaxassis.

Farmatsevtika –

bu dori vositalarini ishlab chiqish,
dorivor moddalarning tabiiy
manbalarini izlash,
ushbu moddalarni o'rganish, saqlash,
ishlab chiqarish,
tarqatish va sotish masalalari bilan
shug'ullanadigan
ilmiy va amaliy fanlar majmuasidir.

Farmatsevt- tovarlarni qabul qilishda, ularni saqlash joylariga taqsimlashda ishtirok etadi, dori vositalarini saqlash sharoitlarini ta'minlaydi.

Retseptlarning to'g'riligini aniqlaydi, dori vositalari va tibbiyot buyumlarini tarqatadi.

Oliy ma'lumotli mutaxassis sifatida dorixonani boshqarishi mumkin.

Provizor –
mustaqil farmatsevtika faoliyat
(dori vositalari ishlab
chiqarish) va
dorixonani boshqarish
huquqiga ega bo'lgan yuqori
malakali farmatsevt.

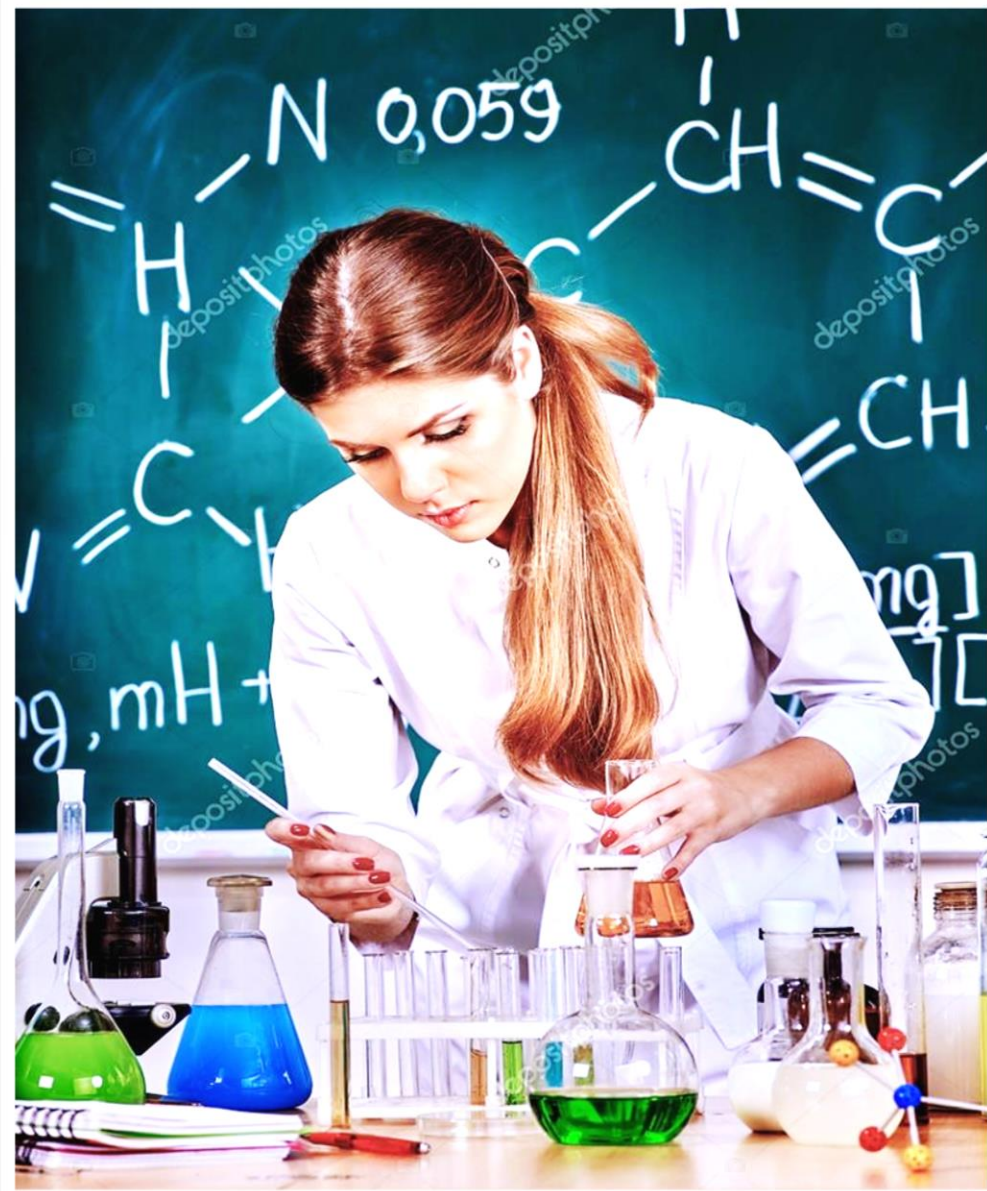
Provizor

- retseptlarni qabul qiladi,
- dori vositalari va tibbiy buyumlarni amaldagi qoidalarga muvofiq chiqaradi,
- dori vositalarini fizik-kimyoviy xossalariga va belgilangan saqlash qoidalariga muvofiq saqlaydi.
- Dori vositalari ishlab chiqaradi, dorixonaga kiruvchi va ishlab chiqarilgan dori vositalarining sifatini nazorat qiladi.
- Dori vositalari va tibbiy buyumlarni qabul qilish va tarqatish uchun arizalarni shakllantiradi.

Kimyo fani o`qituvchisi

“kimyo” fanini o`qitishning o`ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda talabalarni tayyorlash va tarbiyalashni amalga oshiradi.

Vazifasi:

- ✓ Darslar, qo`shimcha fakultiv mashg`ulotlar olib boradi,
- ✓ fan to`garaklariga rahbarlik qiladi.
- ✓ Talabalarni zamonaviy kimyo ishlab chiqarishi, xalq xo`jaligining yetakchi tarmoqlarini kimyolashtirishning asosiy yo`nalishlari, kimyo va turdosh tarmoqlar ishchilarining mehnati bilan tanishtiradi.

Haqiqiy kimyogarda eng muhim
narsa
moddalarga va ularning
o'zgarishi jarayonlariga
katta qiziqish, ular bilan ishlash
istagidir.

**E'tiboringiz uchun
tashakkur!**

**THANK
YOU**